

El pastor mallorquí és un animal noble i bon guardià.

Races Autòctones: el Ca de Bestiar

LLORENÇ PAYERAS

El Ca de Bestiar és un ca per treballar amb el ramat. La raça està associada als pastors i a les ovelles principalment, però també s'empra per manejar guardes d'altres espècies d'animals domèstics.

Per aquesta feina mostra molta intel·ligència, comprèn la feina i pren iniciatives quan troba que és necessari. Per la seva grandària, corulència i instint de propietat, el Ca de Bestiar també és un bon guardià. Aquesta és una feina ben feta actualment sobre tot a cases rurals aïllades.

El Ca de Bestiar és una part imprescindible del patrimoni ramader. Els mateixos pastors els fan uns collars especials, amples, de fusta de lledoner principalment. A part de l'anella de subjecció, també van clavetejats pertot de llautó, formant diferents figures a gust del artesà. Aquests collars molts característics, contrasten amb el pelatge del ca, i el vesteixen molt.

Des de l'any 1980, i amb posteriors reglamentacions, el Ca de Bestiar està subjecte a estructures modernes d'administració de l'espècie canina. Aquesta situació generalit-

zada, s'enfronta de manera involuntària i absurda amb la utilitat real del Ca de Bestiar, i amb les seves formes clàssiques. Ens referim òbviament a que es contempla el tipus només per la seva morfologia, abandonant el seu comportament amb el bestiar.

Cal tenir present el procés d'estandardització modern, prescindint en aquest cas dels protocols d'estudi documental, gràfic, fonts orals, i biològiques (zoomètriques, faneroptiques, marcadors genètics...) que deixa de banda una part important de la població original de la raça.

Queden apartats de l'oficialitat els pastors amb els seus cans útils, que no responen a la tipologia capritxosa de l'estandardització estricta, sinó que presenten la variabilitat original.

El més destacat, el que fa referència a la coloració de la capa. Així es troben exemplars amb extensió irregular de blanc (acollarats, clemcats, cames blanques...), i capes com la virada i el negre i foc, que avui en dia, no entren en el prototipus oficial, per raons absurdes d'homogenització; però, encara presents i funcionals com ajudes dels pastors.